

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ОСВІТА У ХХІ СТОЛІТТІ: ШЛЯХИ РОЗВИТКУ

Випуск 1

*Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
“Ціннісні пріоритети освіти у ХХІ столітті:
інтеграція, творчість, інновації”
м. Київ, МАУП, 22 травня 2009 р.*

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2010

Редакційна колегія:

Головатий М. Ф., д-р політ. наук, проф. — головний редактор

Туриніна О. Л., канд. психол. наук, проф. — відповідальний редактор

Видання здійснене в рамках проекту “Наукові праці МАУП”

Освіта у ХХІ столітті: шляхи розвитку / МАУП. — К.: ДП «Видавничий
О-72 дім «Персонал», 2010 —

Вип. 1 : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Ціннісні пріоритети освіти у ХХІ столітті: інтеграція, творчість, інновації”, м. Київ, МАУП, 22 трав. 2009 р. / редкол. : М. Ф. Головатий (голов. ред.), О. Л. Туриніна (відп. ред.). — 244 с. : іл. — Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику подано статті учасників Міжнародної науково-практичної конференції “Ціннісні пріоритети освіти у ХХІ ст.: інтеграція, творчість, інновації”, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — розвитку освіти в Україні. Статті охоплюють широкий діапазон наукових досліджень українських учених.

Для науковців, освітян, державних службовців, політиків, викладачів і студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком української освіти.

ББК 74.04(4УКР)я43

Євдокимова В. В. Сучасний стан соціально-економічного розвитку українського суспільства та значення освіти у глобалізованому світі	142	Проценко І. Інституційна парадигма та дидактичний зміст підготовки бізнес-еліти ХХІ століття на прикладі Українського Народного університету МАУП.....	194
Медведовська Д. О. Особливості реформування систем управління середньої освіти США та Великої Британії	149	Селезньова О. О. Основні напрями антипедагогічних ідей та їх представники	198
Пучко А. О. Передумови виникнення проблеми диференційованого навчання у шкільній системі Німеччини.....	152	Терницькая С. В. Взаимодействие государственных и общественных организаций в профилактике ВИЧ/СПИДа как социально-педагогическая проблема.....	200
Чирікова Г. І. Тренінги для батьків у Німеччині як метод удосконалення їх виховних можливостей	158	Капранова Г. В. Педагогічні умови формування культури здоров'я старшокласників промислового міста	206
Кашипур Т. О. Сучасні проблеми професійного виховання учнів у професійно-технічних навчальних закладах	161	Кириченко Г. В. Реформування вищої юридичної освіти в контексті Болонського процесу.....	210
Мурзіна А. В. Моральність як складова соціальної активності особистості	165	Бобракова О. В. Тенденції розвитку вищої освіти Республіки Корея в контексті глобалізації.....	214
Муромець В. Г. Підготовка педагогічних кадрів до комунікативного взаєморозуміння з підлітками в умовах дитячого оздоровчого табору	167	Ярошук І. Д. Формування готовності майбутніх економістів до професійного спілкування в процесі вивчення гуманітарних дисциплін.....	217
Шацька О. П. Вища педагогічна освіта в Китаї: витоки та сучасність (60-ті роки ХІХ — початок ХХІ ст.)	170	Пасечник С. В. Набуття іншомовної комунікативної компетенції студентами вищих технічних навчальних закладів.....	219
Губар Я. В. Екскурс до історії української педагогіки щодо формування християнських цінностей у часи Київської Русі — ХІХ ст.....	174	Бреславська Г. Б. Мультимедійні технології навчання в педагогічній освіті.....	221
Подорожна І. В. Розвиток креативності як необхідна умова професійного становлення майбутнього вчителя	180	Куліш О. О. Проблеми соціалізації дівчат та хлопців на основі гендерного підходу	223
Зарва В. В. Викладання філософських дисциплін як запорука розвитку творчого та інноваційного мислення.....	183	Азаркова А. О. Формування професійно-етичної культури майбутніх лікарів в умовах інтеграційних процесів в освіті	228
Шилівська М. О. Соціокультурна компетенція майбутніх вчителів у специфіці полікультурного середовища	186	Клочкова Д. М. Формування правової компетентності у сучасних студентів.....	231
Бахов І. С. Теоретичні засади становлення комунікативної культури студентів	189	Силкін О. О. Вплив сучасної системи освіти на формування інформаційної компетентності майбутнього інженера-програміста	234
		Вербицький В. В. Концепція внутрішнього управління навчальним закладом	238

ІНСТИТУЦІЙНА ПАРАДИГМА ТА ДИДАКТИЧНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ БІЗНЕС-ЕЛІТИ ХХІ СТОЛІТТЯ НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО УНІВЕРСИТЕТУ МАУП

Освіта у ХХІ столітті: шляхи розвитку, вип. 1, 2010, 194–197

Початок другого тисячоліття характеризується глобалізацією суспільного розвитку, зближенням націй, народів, держав, освітніх систем, відбувається перехід людства від індустріальних до науково-інформаційних технологій, які значною мірою базуються на інтелектуальній власності, знаннях і обумовлюються рівнем наукового потенціалу країни.

Розвиток України має визначатися в загальному контексті європейської інтеграції з орієнтацією на фундаментальні цінності загальноосвітньої культури. Відповідно до “Програми дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України на 2004–2005 роки”, затвердженої Міністерством освіти і науки України, реформою вищої освіти передбачається перехід до динамічної ступеневої підготовки фахівців, запровадження двоциклової підготовки (бакалаврат, магістратура), оволодіння ними сучасними інноваційними технологіями.

Досягнення цієї мети потребує модернізації теоретико-методичних засад вищої освіти, підготовки нової джерельної бази науково-методичного забезпечення. Вища освіта виконує особливу, ключову функцію у формуванні сучас-

ної людини, її інтелектуального та духовного потенціалу.

Стратегія розвитку сучасного українського суспільства в умовах соціально-економічних реформ об’єктивно потребує підвищення вимог до освітньої системи та професійної підготовки фахівців високої кваліфікації.

Перехід освіти до ступеневої системи освіти передбачає оновлення змісту базової освіти, а також розробки змісту, форм і методів спеціалізованої освіти і фахівців найвищого кваліфікаційного рівня, які в майбутньому поновлять склад професіоналів з різних галузей.

Уся сукупність навчально-виховних і культурно-освітніх навчальних закладів становить систему освіти, яка вміщує великі педагогічні системи: систему вищої освіти, систему середньої спеціальної освіти, систему загальної середньої освіти та підвищення кваліфікації. Ці великі педагогічні системи окреслені Законом України “Про освіту” (ст. 43). Структура педагогічної системи вищої освіти (ВПС) включає низку середніх педагогічних систем (це окремі ВНЗ) і малих педагогічних систем (МПС) — окремі факультети, курси, групи.

Враховуючи необхідність духовного відродження України та зміцнення моральності в суспільстві, діючи на за-

садах гуманізації та демократизації вітчизняної системи вищої освіти, у жовтні 2005 р. в Міжрегіональній Академії управління персоналом було створено Український Народний університет. Підписання нашою країною Болонської декларації зумовило необхідність впровадження комплексної програми реформування процесу підготовки фахівців найвищого рівня з метою його наближення до єдиних європейських вимог. Потрібно сформувати нову парадигму підготовки фахівців, що базуватиметься на використанні найкращих освітніх традицій України і світу.

В основу підготовки фахівців покладено фундаментальні принципи активізації людського фактора на засадах ринкової економіки. Підготовка слухачів Українського Народного університету базується на міждисциплінарному підході у вивченні актуальних проблем сучасного бізнесу, економіки та підприємництва, психології, права, а також на засвоєнні ними відповідного комплексу знань, необхідних для ефективного виконання професійних функцій в нових соціально-економічних умовах. Український Народний університет забезпечує наповнення всіх ланок освітнього процесу змістом, який би допоміг сформувати в Україні справді громадянське суспільство та правову державу. Відповідно до програм навчання слухачі Українського Народного університету опановують основи економіки та підприємництва, основи правових знань, основи психології, вивчають різні аспекти світової та вітчизняної політики. Відділення Українського Народного університету почали діяти і на базі відокремлених структурних підрозділів МАУП.

Саме Український Народний університет є тим осередком просвітницької діяльності, який здатен донести до широких мас населення такі необхідні їм теоретичні та практичні знання. Тому в основу змісту навчання покладено

фундаментальні принципи активізації людського фактора, вивчення концептуальних основ сучасного законодавства, економіки, політології, психології, сучасної організації виробництва, а також засвоєння відповідного комплексу знань, необхідних для ефективного виконання професійних функцій в нових соціально-економічних умовах.

Створення і діяльність такого університету саме на часі. Адже в умовах нових соціально-економічних реалій, пов'язаних з переходом до ринкових відносин, у державі виникає потреба у спеціалістах зі всебічною підготовкою. На жаль, вітчизняні вищі навчальні заклади здебільшого нехтують принципами універсальності освіти. Випускники вищих закладів освіти часто не володіють елементарними знаннями в галузі економіки, права, політики, психології, менеджменту, що, як свідчить практика, надзвичайно негативно позначається на якості їхньої подальшої професійної діяльності. Вирішенням цих завдань займається Український Народний університет (УНУ). На теренах України це поки що єдиний ВНЗ такого спрямування.

Діючи на засадах гуманізації та демократизації вітчизняної системи вищої освіти, Український Народний університет забезпечує наповнення всіх ланок освітнього процесу змістом, який би допоміг сформувати в Україні громадянське суспільство та правову державу.

Сьогодні знання необхідні кожному, хто не байдужий до того, чим займається, якою професійною діяльністю: чи розбудовує власну справу, чи перебуває на державній службі, чи працює у недержавній сфері, чи займається підприємницькою діяльністю.

Суспільний прогрес, до якого прагне Україна, запроваджуючи в життя ідеї суспільства в демократичній, соціально-правовій державі, може бути тільки за умови, якщо політична, економічна, правова реформа поєднуюватимуться з

формуванням національної свідомості суспільства.

Головним пріоритетом УНУ є розвиток мислячого, освіченого суспільства, яке розуміє, що паралельно із задоволенням матеріальних інтересів слід активно працювати у напрямі пробудження і реалізації духовно-культурних потреб людини. Цінними і важливими чинниками є знання людини, її внутрішня культура, інтелект, доброзичливий настрій і якість роботи.

Реальна можливість особи бути реалізованою в сучасних умовах визначається насамперед інтелектуальними і духовними можливостями нації через осмислення української національної ідеї.

Закономірним і суспільно-необхідним було створення Українського Народного університету в Міжрегіональній Академії управління персоналом, в якому слухачі підвищують рівень економічної, політичної і правової культури, загальний культурно-освітній рівень, а також формують національну самосвідомість.

Одним із завдань стратегії розвитку УНУ є розв'язання проблем інтелектуального вдосконалення людського чинника.

В умовах жорсткої конкуренції й економічного тиску інтелектуальна самостійність України — це один з пріоритетів роботи УНУ, який об'єднує націю.

Основними цілями діяльності УНУ МАУП є:

- формування національної свідомості і гідності як в окремій особі, так і суспільства в цілому;
- надання теоретичних і практичних знань, які дадуть можливість для професійного зростання і забезпечать стабільне майбутнє собі і своїм нащадкам;
- формування в Україні громадянського свідомого суспільства і правової держави;
- формування національної освіченої еліти;

- створення умов для консолідації суспільства, заснованих на прогресивних ідеях розвитку українського народу;
- сприяння формуванню національної еліти і вдосконаленню особистості кожного громадянина.

Стратегія Українського Народного університету МАУП націлює кожного громадянина України і суспільство в цілому на виконання завдань суспільного розвитку:

- українська нація має стати найбільш мобільною в процесі опанування традиційних і створенні нових форм знань, реформуванні й інтеграції владних структур освіти, науки, економіки при найбільшому використанні людського потенціалу;
- у процесі державного становлення необхідно активніше використовувати вітчизняний і зарубіжний позитивний досвід для поліпшення добробуту при існуючих формах ринкових відносин, зберігаючи при цьому національну основу духовного розвитку;
- ставитися до мови як до природного субстрату духовно-інтелектуального потенціалу нації, суспільна еліта має стати ядром нації, носієм і генератором такого потенціалу;
- відродження у народі його історичної пам'яті, утворення національної гордості.

Основні напрями діяльності реалізуються через відкриття і діяльність факультетів УНУ МАУП. На сьогодні в рамках Українського Народного університету діють такі факультети: культурно-просвітницький, менеджменту, економічний, психологічний, українознавства, антропології, управління персоналом, етнополітичний, юридичний, управління суспільним розвитком, інформаційних технологій, філологічний, менеджменту безпеки, муніципального менеджменту.

Наголос все більше робиться на якості освіти, універсальності підготовки випускника та його адаптованості до ринку праці, на особистісну орієнтованість навчального процесу, його інформатизацію, визначальну важливість освіти у забезпеченні сталого людського розвитку. Необхідність цих процесів диктується Європейською орієнтацією України загалом та входженням вищої освіти України в Європейське освітне

і наукове поле зокрема. Україна, чітко визначивши орієнтир на входження в освітній і науковий простір Європи, здійснює модернізацію освітньої діяльності в контексті європейських вимог, наполегливо працює над практичним приєднанням до Болонського процесу.

Обрані шляхи модернізації вищої освіти України, зокрема МАУП, співзвучні із загальноєвропейськими підходами.